

Mette Mayli Albæk, Jyllands-Posten

Hermed indstilles JP-journalist Mette Mayli Albæk for artikelserien 'Systemets Børn'. Artiklerne er publiceret i Jyllands-Posten i perioden december 2021 til maj 2022.

'Systemets børn' afdækker og afslører graverende fejl i myndighedernes sagsbehandling i sager om tvangsbortadoption, hvor det ofte er meget ressourcetsvage forældre, der kæmper imod systemet. Der er tale om sager, der kan føre til den ultimative konsekvens, at et forældrepar må afgive sit barn til en anden familie.

Mette Mayli Albæk, startede sin research på baggrund af statsminister Mette Frederiksens udmelding i sin nytårstale 2020 – regeringen ønskede flere tvangsbortadoptioner i Danmark. Den melding fik antallet af tvangsbortadoptioner til at stige meget markant og lige nu venter eksperter på, at de første danske sager sendes til menneskerettighedsdomstolen, præcis som det er set med norske sager.

Hovedfortællingen er en lang artikel, hvor vi følger familien Madsen fra Viborg fra deres søn kommer til verden, til den dag han bliver tvangsbortadopteret et år senere. Det er en ærlig, dokumentarisk beretning, der bygger på en gennemgang af 25.000 dokumenter, og hvor læseren både bliver præsenteret for myndighedernes bedømmelser og forældrenes inderste følelser og tanker. Alt sammen beskrevet nøgternt og respektfuldt.

Reaktionerne på historien er værd at fremhæve. I socialsager om tvangsfjernelser og i dette tilfælde tvangsbortadoption er det ofte svært for medierne at beskrive konkrete sager, uden at det bliver partisk. Men her lykkedes det at beskrive familiens situation, så både familien og myndighederne følte sig set og hørt. Et udpluk af reaktionerne fra de sociale medier:

Stine Frick: "Er selv socialrådgiver på børne- og ungeområdet. Hvor er det en fin artikel, og en god påmindelse om, hvor sårbart det er at arbejde med børn og deres familier. Tak for den."

Janet Samuel, Kontorchef i Kommunernes Landsforening: "Tvangsanbringelser og tvangsbortadoptioner. Så komplekst, indgribende, svært og grænseoverskridende. Læs den fremragende og nuancerede artikel - skrevet med respekt og på baggrund af grundig research."

Helle Støve, Børn- og forebyggelseschef hos Horsens Kommune: "Da jeg læste den her artikel i weekenden tænkte jeg - gid der fandtes flere journalister, som hende her, der reelt ER undersøgende og som så velskrevet kan beskrive et så komplekst og følelsesladet. Med den her artikel er jeg sikker på, at avisens læser faktisk forstår kompleksiteten og får indsigt i området".

Artikelserien bygger på adskillige aktindsigter hos en lang række myndigheder. Artiklen om kommuner, der i årevis har brugt stærkt kritiserede psykologer og artiklen om 10 års fejl i sagsbehandlingen i Langeland Kommune bygger på vedholdende, krævende research og systematiske undersøgende metoder.

Artikelserien tager også højde for publikumsdemografien og har cases med fra hele landet: Guldborgsund, Langeland, Hillerød, Viborg og Odense for blot at nævne nogle. I artikelserien 'Systemets børn' er det tydeligt for enhver læser, hvorfor vi som samfund skal interessere os for, hvordan staten beslutter, om forældre skal have ret til at være forældre.

Med serien har Mette Mayli Albæk været med til at sætte fokus på problemer, der kan få voldsomme konsekvenser for borgere, der sjældent har hverken evner eller kræfter til at tale deres egen sag.

Chefredaktør Jacob Nybroe, chefredaktør Marchen Neel Gjertsen, ledende redaktør Christian Thye-Petersen og redaktør for den undersøgende journalistik Jesper Høberg, Jyllands-Posten.

Medindstiller: Tonie Yde Højrup, forlagsredaktør Politikens Forlag